

Канд. екон. наук Самойленко А. О., Миронець О. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ ТУРЕЧЧИНИ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА СТРАТЕГІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ

Туризм є одним із ключових секторів економіки Туреччини, що забезпечує значні валютні надходження, створює робочі місця та стимулює розвиток суміжних галузей, зокрема транспорту, готельно-ресторанного бізнесу та сфери послуг. В умовах глобалізації та посилення конкуренції на міжнародному туристичному ринку країна активно трансформує свою туристичну політику, орієнтуючись на диверсифікацію туристичного продукту, підвищення якості послуг і залучення нових сегментів споживачів.

За офіційними даними, у 2023 році Туреччину відвідали 54,3 млн туристів, що забезпечило надходження у розмірі 49,5 млрд дол. США. У 2025 році туристичні доходи досягли рекордного рівня – 65,23 млрд дол. США, а загальна кількість відвідувачів перевищила 63 млн осіб [2]. Такі показники свідчать про стійке зростання галузі та її важливу роль у формуванні валового внутрішнього продукту країни.

Сучасний розвиток туристичної індустрії Туреччини характеризується переходом від традиційної моделі масового туризму до диверсифікованої системи туристичних продуктів. Якщо раніше домінував пляжний відпочинок за моделлю «море–пісок–сонце», то сьогодні спостерігається активний розвиток альтернативних видів туризму, що дозволяє зменшити сезонність і підвищити конкурентоспроможність країни.

Одним із найбільш динамічних напрямів є медичний туризм. Туреччина активно інвестує у розвиток сучасної медичної інфраструктури, модернізує клініки та залучає висококваліфікованих фахівців. Це дозволяє надавати широкий спектр медичних послуг іноземним пацієнтам за конкурентними цінами. Важливими перевагами є високий рівень сервісу, використання новітніх технологій, а також вигідне географічне розташування країни, що забезпечує зручну логістику для туристів [3]. Культурний туризм також відіграє важливу роль у структурі туристичної індустрії. Туреччина володіє значною історико-культурною спадщиною,

яка включає тисячі археологічних пам'яток та об'єктів світового значення. Активізація археологічних досліджень і розвиток культурних маршрутів сприяють розширенню туристичних потоків і формуванню позитивного іміджу країни на міжнародному рівні.

Важливим напрямом є розвиток екологічного та сталого туризму. Уряд Туреччини впроваджує екологічні стандарти, спрямовані на збереження природних ресурсів і мінімізацію негативного впливу туризму на довкілля. Особлива увага приділяється збереженню узбережжя, розвитку екотуризму та підтримці локальних ініціатив. Це сприяє формуванню моделі сталого розвитку туристичної галузі [1]. Систематизацію ключових напрямів розвитку туристичної індустрії Туреччини представлено в табл. 1.

Таблиця 1

Ключові напрями розвитку туристичної індустрії Туреччини

Напрямок	Характеристика	Перспективи
Медичний туризм	Високий рівень медицини, сучасні технології, доступні ціни	Зростання попиту з боку іноземних пацієнтів
Культурний туризм	Значна кількість історичних пам'яток та об'єктів	Розширення туристичних маршрутів
Екотуризм	Орієнтація на збереження довкілля	Підвищення привабливості для еко-сегменту
Гастрономічний туризм	Популяризація національної кухні	Формування туристичного бренду
Масовий туризм	Розвинена курортна інфраструктура	Стабільне джерело доходів

Джерело: узагальнено та складено авторами на основі [1-3]

Як видно з табл. 1, Туреччина застосовує комплексний підхід до розвитку туристичної галузі, поєднуючи традиційні та інноваційні напрями. Це дозволяє забезпечувати стабільний туристичний потік і знижувати залежність від сезонних коливань.

Окрему увагу слід приділити державній політиці у сфері туризму. Туреччина активно реалізує стратегії розвитку туристичної галузі, спрямовані на підвищення її конкурентоспроможності. До основних інструментів належать підтримка інвестицій, розвиток інфраструктури, спрощення регуляторних процедур та активне міжнародне просування туристичного продукту.

Крім того, важливим чинником розвитку є орієнтація на нові ринки. Туреччина активно працює над залученням туристів із країн Європи, Азії та

Північної Америки, що дозволяє диверсифікувати туристичні потоки та зменшити ризики залежності від окремих ринків.

Туристична індустрія Туреччини демонструє високі темпи розвитку та ефективність державної політики у цій сфері. Диверсифікація туристичних продуктів, розвиток медичного, культурного та екологічного туризму, а також впровадження принципів сталого розвитку сприяють підвищенню конкурентоспроможності країни на міжнародному туристичному ринку.

Досвід Туреччини свідчить про важливість комплексного підходу до розвитку туризму, який передбачає поєднання економічних, соціальних та екологічних аспектів. Це робить його корисним для адаптації в інших країнах, зокрема в Україні, з урахуванням національних особливостей і ресурсного потенціалу.

Список використаних джерел

1. Birkan İ., Toker T. Assessment of Turkish Tourism as of 2024: Strategic Directions and Sustainable Development. *Turizm ve İşletme Bilimleri Dergisi*. 2026. Vol. 6, № 1. P. 75-98.
2. Daily Sabah with Agencies. Türkiye tops 2025 tourism revenue target, foreign arrivals hit record. URL: <https://www.dailysabah.com/business/tourism/turkiye-tops-2025-tourism-revenue-target-foreign-arrivals-hit-record>.
3. Pankiv N. Medical Tourism Development Trends in Turkey: Experience for Ukraine. *Economics and Region*. 2023. № 1 (88). P. 30-38.

Канд. екон. наук Самойленко А. О., Чубенко К. І.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ФОРМУВАННЯ БРЕНДУ ТУРИСТИЧНОЇ ДЕСТИНАЦІЇ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД

У сучасних умовах глобальної конкуренції туристичні дестинації змагаються не лише обсягом ресурсів, але й рівнем сформованості та впізнаваності власного бренду. Розвиток туристичного бренду сприяє підвищенню впізнаваності території, зміцненню її конкурентних позицій, залученню інвестицій та активізації місцевого бізнесу [1]. Для України проблема брендингу туристичних дестинацій стає особливо актуальною, оскільки країна має значний природний, культурний та історичний потенціал, який поки що недостатньо представлений на міжнародному ринку. Досвід європейських країн демонструє, що ефективно